

transparant

EDITORIAAL

De toekomst van het IPB Sleutelen aan de werking maar ook aan de missie?

Dat is de vraag na de laatste IPB-bureauvergaderingen. Aanleiding was het vertrek eind april van de halftijdse (inhoudelijke) stafmedewerkster en het nog steeds ontbreken van een algemeen secretaris. De opdracht, de missie van het IPB komt daardoor al bijna anderhalf jaar in het gedrang. In essentie is het IPB een plaats waar een brede groep pastoraal bewogen mensen actief aan de basis, over kwesties van maatschappij en Kerk, zo open mogelijk met elkaar van gedachten wisselen en standpunten bepalen. Zij spreken vanuit hun achtergrond en brengen hun inzichten en ervaringsdeskundigheid in, naast de theoretische deskundigheid van inleiders en begeleiders. Het gaat om het analyseren van wat in Kerk en samenleving gebeurt, dit te overdenken en een standpunt, aanbevelingen te formuleren. Het is een plaats van overleg, mening- en besluitvorming. We spreken over een 'antennefunctie', over de 'plaats van reflectie' (denkcel) en het IPB als 'zender'. Dat staat in de nota waarin twee jaar geleden de opdracht van het IPB is neergeschreven. Het is het resultaat van meerdere Fora waarin de samenleving, de Kerk en de rol van het IPB in de Kerk en samenleving grondig werd onderzocht en besproken. De zogenaamde "Synthesenota" dateert van 15 juni 2005.

De deelnemers aan het Forum in juni 2007 hebben de bureauverslagen gelezen. Zowel middenveldorganisaties als binnenkerkelijke organisaties stelden de werking en de toekomst van het IPB te zullen bespreken in eigen kring. Men vroeg dat de bespreking ook op het Forum zou gebeuren. Een eerste gesprek is gepland voor het Forum van oktober. Het is dan wel niet het enige agendapunt want we bespreken ook het belangrijke derde luik van het thema 'levensbeschouwelijke ontmoeting' over de pastorale opdracht en aanpak van de Kerk.

Ondertussen heeft de Bisschoppenconferentie op het Bureau van juni, een andere opdracht voor het IPB voorgesteld. De opdracht van het IPB zou erin bestaan één keer per jaar de DPR's bijeen te brengen, waarbij de bisschoppen dan aanwezig zijn om vragen te beantwoorden; één maal per jaar de nationale leiding van de middenveldorganisaties en één keer om de twee of de drie jaar zou het IPB een soort 'sociale week', 'een staten generaal', of 'een congres' organiseren. Voor alle duidelijkheid, onder een 'congres' wordt een informatief gebeuren verstaan, waar op twee of drie dagen een thema wordt behandeld door deskundigen. Men kan luisteren en vragen stellen. Het is dus niet zoiets als een CD&V- of een ACW-congres. Uit de vraagstelling begreep ik dat waarschijnlijk het huidige Forum wordt vervangen. Dit lijkt te impliceren dat de samenstelling van het 'Forum' wordt veranderd. Nl. niet meer de DPR's en het middenveld samen. Wat met de religieuzen, de priesters samen met de leken?

De Bureauvergadering wordt gereduceerd tot vier maal per jaar i.p.v. de tien keer per jaar dat er nu vergaderd wordt. Ook zou de Bisschoppenconferentie meer samenwerken met het IPB-secretariaat. Tot zover het voorstel.

Dit voorstel sluit volgens mij niet aan bij de doelstellingen en de missie van het IPB zoals hierboven aangegeven. Soortgelijke voorstellen werden al geformuleerd onmiddellijk na het formuleren van de synthesenota in juni 2005.

Dit voorstel is best waardevol en nuttig, maar naar mijn aanvoelen heeft men geen IPB nodig om dit voorstel te realiseren. Een Forum bijeen roepen daarentegen is dan weer wel een eigen punt van het IPB. Men maakt dan dialoog mogelijk tussen religieuzen, priesters, bisschoppen en leken uit het middenveld en uit de diocesen.

Zoals in het verleden al gebeurde kan men bijvoorbeeld ook afzonderlijk de DPR's bijeenroepen om te horen wat leeft (antennefunctie), om deze bekommernissen weer terug mee te nemen naar het Forum. Allicht is het ook zeer nuttig om met het middenveld na te gaan hoe we met de C kunnen omgaan in deze gesecculariseerde wereld en waar we nieuwe wegen kunnen zoeken. UCSIA biedt bijvoorbeeld hiervoor hulp aan individuele organisaties en ook in het IPB is de thematiek al aan de orde geweest. Waar het in het IPB om gaat is echter dat we, ten dienste van de christen in de samenleving en in de Kerk, in dialoog kunnen komen met elkaar en met de bisschoppen over ethische, pastorale, sociaal-economische kwesties en ook over kwesties van interne aard. Door na te gaan, met ana-

lyse en studie, hoe we als IPB kunnen ingrijpen op gevoelige onderwerpen van samenleving en Kerk, om christenen en Kerk hiervoor gevoelig te maken en hoe we eventueel in die materie verder kunnen gaan door bv. aanbevelingen te formuleren. Het IPB kan natuurlijk maar een aanzet geven. Mij lijkt het IPB nuttig en nodig om na te gaan hoe we christen kunnen zijn door enerzijds verantwoordelijkheid te nemen in de samenlevingsproblemen zoals bijvoorbeeld armoede en uitsluiting, en anderzijds door na te gaan hoe leken medeverantwoordelijkheid kunnen opnemen in de Kerk, in de parochies. Leken zijn nodig in Kerk en samenleving, maar worden naar mijn

aanvoelen veel te weinig gewaardeerd. In die zin begrijp ik ook een forumlid dat schreef: 'het Forum is de plaats waar onderwerpen ter sprake komen die leven in het pastorale veld en waar, door te luisteren naar deskundigen en getuigenissen van mensen ik word uitgenodigd zelf na te denken en een mening te formuleren. Vooral het overleg in de verschillende gespreksgroepen is zinvol om visies en meningen te toetsen aan de eigen mening én aan die van de organisaties waaruit we komen. Er worden goede, weloverwogen visies neergeschreven, die gedragen worden door die ganse groep, maar er gebeurt te weinig mee'. Dat is inderdaad een punt waarop kan gewerkt worden.

Anderen zeggen me dat alleen al het ontmoeten van mensen die pastoraal werken aan de basis, die uitwisselen en mekaar inspireren en op die manier concreet 'netwerken' uitbouwen, op zich al de waarde uitmaakt van het IPB. Samen een weg gaan. Ook die mening ben ik toegegaan.

Er kan zeker nog veel bijgestuurd worden. De structuren kunnen beter worden afgestemd op de doelen en de werkvormen attractiever bedacht. Er kan gesleuteld worden aan de besluitvorming en er kan meer slagkracht ontwikkeld worden. Maar de missie van het IPB lijkt me ook vandaag meer dan ooit waardevol.

Guido Vos

KORTGEKNIPT

Vredesweek 2007

Van 28 september tot en met 7 oktober 2007 gaat de Vlaamse Vredesweek door. Pax Christi Vlaanderen vormt samen met een 10-tal vredesorganisaties van diverse achtergrond het Vredesweek – overleg. Nog eens ruim 30 andere organisaties steunen dit jaar de Vredesweek. *Samen onder één vredesparaplu. Ook vluchtelingen hebben bescherming nodig!* is het thema. De Vredesweek vraagt met het Forum voor Asiel en Migratie, transparante criteria voor de erkenning van alle vluchtelingen die bij ons aankomen. Kinderen zonder papieren mogen alleszins niet worden opgesloten.

Tijdens de Vredesweek hebben acties plaats over heel het land. Het symbool is een grote paraplu met alle kleuren van de regenboog. Wij en de vluchtelingen kunnen er samen onder schuilen als er een humaner asielbeleid komt in ons land.

Tegelijk kan elke organisatie de eigen inspiratie tijdens de campagne aan bod laten komen. Er is een brochure *Vierend en bezinnend. Vredesweek 2007* te koop (4,75 euro). Daarin worden zeven bijbelse portretten aangereikt: mensen die wegtrekken, vluchten, vreemdeling zijn. God gaat met hen mee en trekt zich hun lot aan. En wij? De aangereikte vredeswake herinnert aan de tedere zorg van Franciscus voor de melaatse. Midden in de vredesweek vieren wij zijn feest. Wij worden uitgedaagd eenzelfde evangelische weg te gaan. Waarom zou die oproep niet weerklinken in alle kerken van Vlaanderen tijdens de eucharistieviering van vredeszondag 7 oktober? Ook de *Pax Christi Icoon van verzoening* komt in beeld met 12 taferelen en suggestieve teksten.

De Vredesweek kan een model zijn van de wijze waarop katholieke en andere christenen, werkzaam en levenskrachtig aanwezig zijn in onze samenleving met haar diverse expressies van geloof en levensovertuigingen.

Jo Hanssens
Pax Christi Vlaanderen

Brochure *Vierend en bezinnend, vredesparaplu en ander materiaal* kunnen besteld worden bij Pax Christi Vlaanderen, Italiëlei 98a, 2000 Antwerpen, www.paxchristi.be en www.vredesweek.be

BUITEN DE GRENZEN

Europese Oecumenische Assemblee in Sibiu, Roemenië

Van 4 september tot en met 9 september 2007 heeft in Sibiu de 3de grote Oecumenische Assemblee plaats. Dit oecumenisch proces begon in Europa halfweg de jaren '80, met een grote bijeenkomst in Bazel (1989). Voor het eerst sinds de breuk tussen de katholieke en orthodoxe traditie in 1054 en de opkomst van het protestantisme in de 16de eeuw waren vertegenwoordigers uit alle christelijke Kerken van Europa bijeen. Zij waren samengeroepen door de Conferentie van Europese kerken (KEK met 123 protestantse, orthodoxe en anglicaanse aangesloten Kerken) en door de Raad van Europese Bisschoppen Conferenties (CCEE). In Bazel werd gebeden en nagedacht over de inzet van de christenen voor *Vrede, gerechtigheid en heilheid van de schepping*.

In 1997 had de 2de Europese Oecumenische Assemblee plaats in het Oostenrijkse Graz. Na de gruwelijke oorlogen bij het uiteenvallen van het voormalig Joegoslavië werd gekozen voor het thema: *Verzoening, gave van God, bron van nieuw leven*. Hieruit groeide de vraag om verder te gaan in een groeiende samenwerking van de Kerken in Europa. Er werd een Oecumenisch Charter ondertekend met aanbevelingen.

Nu dus de 3de Europese Oecumenische Assemblee in het Roemeense Sibiu. Het thema is: *Het licht van Christus schijnt over allen*. In het pluriforme Europa van vandaag kan het licht van ons geloof een weldoende invloed hebben bij de opbouw van een multicultureel en multireligieus Europa. Er blijven ook de grote uitdagingen van vrede, rechtvaardigheid en zorg voor het leefmilieu, en de ethische vragen. Thema's die we delen met anders-gelovigen en niet-gelovigen.

Op 30 mei jl. had een boeiende studienamiddag plaats op initiatief van UCSIA en Pax Christi over *De rol van de christelijke Kerken bij de opbouw van Europa*. Pax Christi geeft hierover een dossier uit in september. Nu is er reeds info te bekomen op: www.ucsia.be.

Er is nog een lange en boeiende weg te gaan in dit oecumenisch proces.

Jo Hanssens
Pax Christi Vlaanderen

Forum 2 juni 2007

Het thema is de levensbeschouwelijke ontmoeting vanuit andere levensbeschouwingen bekeken.

Bij het eerste Forum was de vraag: 'Wie zijn wij als katholieken in het geheel van levensbeschouwelijke diversiteit?'. In de tweede bijeenkomst lag de klemtoon op de andere levensbeschouwingen. De katholieken moesten luisteren naar wat de anderen te vertellen hadden over een harmonieuze samenlevingsopbouw. Wat hun rol daarbij is en wat zij eventueel verwachten van de katholieke Kerk. Het werd een boeiend panelgesprek met een protestante, een vrijzinnige, een boeddhist en een islama. Opdracht was samen een inhoudelijk levensbeschouwelijke dialoog te voeren. Wat wonderwel lukte. De uitbouw van een samenleving waar recht wordt gedaan aan iedereen, vooral aan de zwakkere, de niet geziene, de kwetsbare, kreeg het accent.

Hieraan kan men individueel werken door zelf waarden te beleven als verdraagzaamheid, geduld, vreugdevol en dankbaar in de wereld staan, bewust te consumeren, te beoefenen wat rechtvaardig is, de solidariteit met de anderen... Scholen kunnen een grote rol spelen om via levensbeschouwelijk onderricht de inzet voor allen en alles te promoten tegen de gewoonten die vandaag dominant worden aangeleerd in het dagelijkse leven. Ook in wetten en structuren van economische en sociaal-politieke aard moeten deze waarden verankerd worden. Ongebreidelde winsten, wapenhandel en oorlog, een vrije markteconomie die de aarde en haar mogelijkheden onomkeerbaar uitput, waar landen en volken worden uitgesloten en de ongelijkheid toeneemt. Hier kunnen de religies beïnvloedend werken. Daarom moet de tendens tot privatiseren van de levensbeschouwingen gestopt worden. Reli-

gies moeten zich mengen in het maatschappelijk debat.

De dialoog binnen één levensbeschouwing moet even noodzakelijk gevoerd worden.

Er is geen tegenstelling tussen de individuele groei in geloof en de maatschappelijke inzet die de consequentie is van dit geloof. In het zoeken naar gemeenschappelijkheid werd de specificiteit van iedere levensbeschouwing apart minder belicht.

De resultaten van de groepsbesprekingen zullen als basis dienen om volgende keer de pastorale rol als Kerk in de levensbeschouwelijke ontmoeting, verder uit te diepen.

Als IPB keurden we unaniem een verklaring goed over 40 jaar illegale bezettingsmaatregelen tegen de Palestijnse bevolking om internationaal de druk op Israël op te voeren om de mensenrechtenverdragen en het internationaal humanitair recht te doen respecteren.

ANTENNE EN ZENDER

Naar aanleiding van één van de Commentaren van Peter Vande Vyvere, hoofdredacteur van Tertio zou ik graag **Encounter Vlaanderen** voorstellen als alternatief voor "de traditionele huwelijkspastoraal die in het slop zit" (citaat uit deze Commentaar). Vande Vyvere stelt dat er nood is aan meer ondersteuning van de gezinnen: zij staan onder druk in onze samenleving, het is hoog tijd daar ook iets aan te doen.

Welnu, Encounter Vlaanderen doet sinds 1972 aan "gezinsbegeleiding" door aandacht te geven aan de koppelrelatie die normaal gesproken aan de basis ligt van elk gezin. Het is ook interessant te bedenken dat *niet* het ouderschap maar *wél* het huwelijk een sacrament is binnen de Kerk. Er bestaat wel degelijk iets als huwelijksspiritualiteit, een spiritualiteit om van te leven in armoede en rijkdom, in ziekte en gezondheid, in goede en kwade dagen. Als Kerk hebben wij inderdaad een belangrijke verantwoordelijkheid in de ondersteuning van het huwelijk

als basis van het gezin en dus van de toekomst van onze jongeren en van onze samenleving.

Ieder van ons weet uit ervaring dat de **kwaliteit van de communicatie** binnen het koppel, bepalend is voor de kwaliteit van het gezinsleven. Daarom biedt Encounter Vlaanderen WE-nds aan ter verdieping van de communicatie zowel voor koppels die aan het begin van hun relatie staan als voor koppels die al langer samen zijn in een duurzaam verband. Het WE is bedoeld voor elk koppel dat "goed bezig is" en open staat voor wat er méér mogelijk is in hun relatie.

Aangezien het priesterschap ook een relatie-sacrament is binnen onze Kerk staat het weekend ook open voor priesters en religieuzen die hun roeping om in verbondenheid te leven concreet willen toetsen en verdiepen.

De weekends gaan door in de abdij van Grimbergen (175 euro per koppel) op 10-12 augustus/12-14 oktober en 23-25 november. Alle info vindt u op www.encounter-vlaanderen.be Inschrijven kan bij Guido en Marleen Peeters-Vangenechten – tel 03/218 68 93 – G.M.Peeters@skynet.be

Chris Ardui-Geerts
Encounter Vlaanderen

Vlaams Partnership Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VPiD) officieel gelanceerd op vrijdag 15 juni 2007

“Niemand claimt, iedereen draagt”

Eind vorig jaar lanceerde Bond zonder Naam het Vlaams Partnership Interlevensbeschouwelijke dialoog (VPiD). Initiatieven waar levensbeschouwingen, godsdiensten en culturen in dialoog gaan, wil ze maximaal zichtbaarheid geven. „Een riskante pelgrimage”, zo noemt drijvende kracht Prakash Goossens het. Het VPiD werd dan officieel op vrijdag 15 juni boven de doopvont gehouden in aanwezigheid van meer dan 1000 enthousiaste mensen van zowel Vlaanderen als het buitenland.

Van waar komt uw engagement voor interlevensbeschouwelijke dialoog?

Het thema van de dialoog tussen levensbeschouwingen en culturen is een roeping en is een passie. Misschien zit mijn afkomst daar wel voor iets tussen. Op mijn achtste kwam ik als adoptiekind uit het zuiden van India naar Vlaanderen. Ik zit levenslang tussen twee culturen en probeer die met elkaar te verzoenen en de meerwaarde van diversiteit te promoten en uiteraard ben ik fier op mijn Indische afkomst, noem mij echter geen unieke rasechte Vlaming, al ben ik hier opgevoed. Ik weiger mij immers te onderwerpen aan één (opgedrongen) identiteit. Amin Malouf is daarin mijn grote voorbeeld.

Waar ligt de oorsprong van dit VPiD?

De World Conference of Religions for Peace (WCRP) en United Religions Initiative Europe (URI) werkten een aantal jaar geleden, samen met multiculturele en multireligieuze organisaties uit de provincie Antwerpen, een krachtig ontmoetingsproject voor schoolkinderen uit: *100 deuren, het onverwachte antwoord*. Kinderen van verschillende culturen ontmoetten elkaar artistiek in het Museum van Schone Kunsten. Na een ontmoeting tussen Patrick Hanjoul, directeur van Bond zonder Naam (BZN) en voorzitter van URI Europe, en Yolande Iliano Duponchel, de Belgische WCRP-voorzitter, werd in navolging van dat ini-

tiatief het project *HOpen Deuren* voorgesteld. Dat moest jongeren van uiteenlopende religieuze, sociale en culturele achtergronden creatief bij elkaar brengen rond de rijke metafoor van de 'deur'. Door het engagement van zoveel mensen voor dat project groeide het idee voor een Vlaams Partnership Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VP-ID). Het VPiD, Vlaams Partnership Interlevensbeschouwelijke Dialoog, wil met burgers, organisaties, politiek en bedrijven concrete, positieve actie voeren voor meer geloof in respect. Een echte multiculturele samenleving kan enkel groeien op basis van respect. Het partnership dient als antgift voor onverschilligheid. Iedereen kan tonen dat verzuring van je hart geen oplossing biedt. Concrete acties voor respect in je straat, je buurt, je stad, je bedrijf, ... daar willen we aan werken.

Is Vlaanderen rijp voor een echte interlevensbeschouwelijke dialoog?

Een gemaskerd bal is voor eventjes fijn maar niet voor een levenlang. De Staat hanteert een fictie van neutraliteit maar door die op te leggen doe je onrecht aan wie mensen zijn. Al te vaak wordt over de westerse cultuur gesproken als een geseculariseerde, maar daar ben ik nog niet zo zeker van. Levensbeschouwing kleeft aan de huid van de mensen, ook in onze wereld. Je merkt dat goed wanneer er wordt gepraat over grote ethische thema's of buitenlandse politiek. De aanslagen van 9/11 hebben de liberale samenlevingen door elkaar geschud. Maar met alleen repressie en inkrimping van onze fundamentele rechten zal onze rechtstaat zich niet kunnen redden, slechts met dialoog kan dat. Zowat alle levensbeschouwingen in ons land onderkennen de nood aan een integrerend initiatief dat de krachten bundelt en het draagvlak verbreedt. Er is uitdrukkelijk voor de term levensbeschouwing geopteerd om ook mensen die zich niet expliciet tot een religie verhouden, mee op te nemen in het

gesprek, zonder evenwel te vervallen in syncretisme of esperantoreligie. Het partnership zoekt bewust raakvlakken met de kunstscène, de mystiek, de stiltecentra, muziek, theater, bedrijfswereld, politiek, onderwijs, opvoeding en wetenschap. Het is belangrijk dat de beweging wordt gedragen van onderuit. Voor mij is het meer dan duidelijk dat Vlaanderen maar ook België meer dan klaar is voor concrete kwalitatieve dialoog!

Wat gaat het VPiD concreet doen?

Het VPiD is een 'werkplaats' die doelgroep-specifieke, concrete en liefst ook thematische interlevensbeschouwelijke ontmoetingen (mee) mogelijk én ruim bekend maakt, met als doelstelling(en) 'elkaar leren kennen' (primaire), respecteren (secundaire) en waarderen (tertiaire). Concrete acties (vb. mediaprijs, worldcafé, interlevensbeschouwe-

lijke tentoonstelling,...) zijn voor ons primordiaal, zeker voor de nieuwe generaties. In een latere fase is er ruimte mogelijk voor een academische en theologische fundering om geloofwaardig te blijven functioneren. Het partnership werkt ook samen met andere projecten binnen BZN en sociale organisaties om blijvend aandacht te

schenken aan minderheden die het slachtoffer zijn van armoede, uitsluiting en vervolging wegens religie. Via de site www.geloofinrespect.be kunnen mensen zich engageren. De website roept het "I love You" teken in gebarentaal uit tot symbool voor Geloof in Respect. Het thema ligt gevoelig, maar velen willen hun gevoelens delen. Zij kunnen hun positieve ideeën doorgeven, met teksten, foto's en clipjes. Ze kunnen ook een 'banner' downloaden of uitprinten om hem uit te hangen.

Meer info: Vlaams Partnership Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VPiD), telefoon 0495 10 30 06, www.vpid.be en e-mail: Prakash.Goossens@bzn.be.